

2024-09-25 Nr. NV-2528

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-1077(2); TAP-24-1078(2); TAP-24-1079(2) TAIS-24-15413, 24-6489(3), 24-15414		DĖL ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ ĮSTATYMO NR. XIV-196 2, 5, 9, 12, 15, 18, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 35 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR VYRIAUSYBĖS 2017 M. VASARIO 1 D. NUTARIMO NR. 87 „DĖL 2014 M. SPALIO 22 D. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS 2014/94/ES DĖL ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ INFRASTRUKTŪROS DIEGIMO ĮGYVENDINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	<i>Susisiekimo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-08-27	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikis keisti teisės aktus grindžiamas tuo, kad šiuo metu yra nustatyti tik įkrovimo infrastruktūros, skirtos elektromobiliams įkrauti, nacionaliniai tikslai ir reikalavimai. Tačiau Reglamentas (ES) 2023/1804 apima ir sunkiųjų elektrinių transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros, elektros tiekimo oro uostuose stovintiems orlaiviams ir elektros tiekimo nuo kranto jūrų ir vidaus vandenų uostuose esantiems laivams infrastruktūros įrengimo reikalavimus, taip pat vandenilio pildymo infrastruktūros, skirtos lengvosios ir sunkiosios transporto priemonėms, diegimo reikalavimus. Minėti reikalavimai jokiuose nacionaliniuose teisės aktuose iki šiol nėra nustatyti, todėl tikslinga Įstatymo atitinkamus straipsnius papildyti atitinkamomis Reglamento (ES) 2023/1804 nuostatomis. Be to, Reglamente (ES) 2023/1804 taip pat nustatomos alternatyviųjų degalų infrastruktūros naudotojų informavimo, duomenų teikimo ir mokėjimo reikalavimų bendros techninės specifikacijos ir reikalavimai, todėl Įstatymo atitinkami straipsniai, reglamentuojantys įkrovimo prieigų operatorių pareigas, Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinę sistemą, dujinių degalų naudojimo ir pildymo infrastruktūrą, alternatyviųjų degalų prieinamumą ir kitas susijusias nuostatas, turėtų būti atitinkamai atnaujinti ir papildyti.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įstatymo projekte: 1) patikslinami viešai prieinamų elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimo palei valstybinės reikšmės kelius reikalavimai, taip pat nustatomi sunkiųjų elektrinių transporto priemonių viešai prieinamų įkrovimo prieigų įrengimo palei valstybinės reikšmės kelius, miestų transporto mazguose ir saugiose ir apsaugotose stovėjimo aikštelėse reikalavimai, terminai ir išimtys; 2) TEN-T pagrindiniam ir visuotiniam tinklui priklausantiems oro uostams nustatomi reikalavimai, terminai ir išimtys tiekti elektros energiją oro uostuose stovintiems orlaiviams, o TEN-T pagrindiniam ir visuotiniam tinklui priklausantiems jūrų uostams ir vidaus vandenų uostams – tiekti uostuose stovintiems laivams elektros energiją nuo kranto; 3) patikslinami reikalavimai įkrovimo prieigų operatoriams dėl atsiskaitymo už suteiktas įkrovimo paslaugas, nustatomi reikalavimai dėl informacijos apie įkrovimo kainą teikimo, įkrovimo prieigų susiejimo skaitmeniniais ryšiais, išmaniojo įkrovimo užtikrinimo ir stacionarių kabelių įkrovimo prieigose įrengimo; 4) nustatomi vandenilio pildymo punktų įrengimo palei TEN-T pagrindiniam tinklui priklausančius kelius ir miestų transporto mazguose reikalavimai, terminai ir išimtys, o vandenilio pildymo punktų operatoriams nustatomi reikalavimai dėl atsiskaitymo už pildymo paslaugas ir informacijos apie kainą pateikimo; 5) nustatomi suskystinto metano pildymo punktų įrengimo TEN-T pagrindiniam tinklui priklausančiuose Lietuvos keliuose reikalavimai ir išimtys, o TEN-T pagrindiniam tinklui priklausantiems Lietuvos jūrų uostams nustatoma prievolė įrengti suskystinto metano pildymo infrastruktūrą pagal nustatytus terminus ir reikalavimus; 6) Susisiekimo ministerijai įpareigojama parengti ir nustatytais terminais pateikti Europos Komisijai nacionalinės politikos sistemą ir nacionalinės politikos sistemos pažangos ataskaitą.

Be to, siūloma iki 2025 m. gruodžio 31 d. N1 klasės elektromobilių metinių pirkimų sandorių procentinę dalį sumažinti iki 20 proc. (dabar 30 proc.), nes, remiantis 2023 m. duomenimis, N1 klasės elektromobiliai tesudarė 1,6 proc. metinių pirkimų sandorių (atitinkamai M1 klasės elektromobiliai – 4,4 proc.). Atitinkamai siūloma

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

sumažinti ir 2030 m. gruodžio 31 d. tikslus: M1 klasės elektromobiliams iki 40 proc. (dabar 50 proc.), o N1 klasės elektromobiliams iki 80 proc. (įvertinant tai, kad prieš tai buvęs 100 proc. metinių pirkimų tikslas užkirstų kelią kitų alternatyviųjų degalų naudojimui). Nustatyti, kad finansinės paramos priemonės būtų numatytos ne tik įsigyjant elektromobilius, bet ir įrengiant ar atnaujinant įkrovimo prieigas, kol bus pasiekti Reglamento (ES) 2023/1804 nustatyti tikslai.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Priėmus Įstatymą, energetikos ministras, susisiekimo ministras, aplinkos ministras, ekonomikos ir inovacijų ministras turės priimti/pakeisti atitinkamus įsakymus.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Anot rengėjų, Įstatymo projektas be pastabų suderintas su Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija, Valstybine energetikos reguliavimo taryba, Valstybės duomenų agentūra, AB Vidaus vandens kelių direkcija. Pastabų nepateikė Finansų ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, VšĮ Transporto kompetencijų agentūra, AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB Lietuvos oro uostai, AB „Litgrid“, AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, AB „Via Lietuva“.

Į Teisingumo ministerijos pastabas atsižvelgta. Iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Energetikos ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Viešųjų pirkimų tarnybos, UAB „EPSO-G“ ir UAB „Ignitis“, su kurioms darbo tvarka buvo atliekamas papildomas derinimas, atsakymų negauta.

Svarstyta 2024 m. rugpjūčio 27 d. tarpinstituciniame pasitarime, po kurio projektai patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas.

Antrinėje Teisės grupės išvadoje nurodyti redakcinio pobūdžio pastebėjimai.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Arvydas Nevas